

DWARS

GROENLINKSE JONGEREN

ZOMERCONGRES
15 & 16 JUNI 2019
MAASTRICHT

VERSLAG ELEKTRONISCH STEMMEN

ELEKTRONISCH STEMMEN

INLEIDING

Op het Wintercongres van 2018 is er een motie aangenomen die het bestuur oproept om de mogelijkheid te onderzoeken leden elektronisch (anoniem) te laten stemmen op toekomstige congressen. Het onderzoek is uitgevoerd door de congrescommissie.

Op dit moment staat er in de statuten vastgelegd wanneer het congres schriftelijk stemt en wanneer het congres stemt door middel van handopsteken. Ook kan er een hoofdelijke stemming worden aangevraagd. Indien het congres na het onderzoek elektronisch wenst te stemmen, moet er dus wel op worden gelet in welke situaties zij dit precies wenselijk vindt.

In dit verslag wordt elektronisch stemmen vergeleken met schriftelijk stemmen, hoofdelijke stemmingen en stemmen door middel van handopsteken. Zaken waar naar is gekeken zijn wettelijke haalbaarheid, technische haalbaarheid, veiligheid, kosten en praktische overwegingen. Het bestuur en de congrescommissie hopen het congres voldoende te hebben geïnformeerd en het onderzoek naar tevredenheid van het congres te hebben uitgevoerd.

BEVINDINGEN

Wettelijke haalbaarheid

Volgens onze statuten (Artikel 12.1) heeft het congres bij DWARS de functie van Algemene Ledenvergadering. Volgens de wet kan er op algemene ledenvergaderingen gestemd worden met een 'elektronisch communicatiemiddel' (Burgerlijk Wetboek 2, Artikel 38.6). Dit moet dan wel in onze statuten worden gewijzigd. Daarnaast moet de stemgerechtigde via dit elektronische communicatiemiddel kunnen worden geïdentificeerd (Burgerlijk Wetboek 2, Artikel 38.7).

Technische haalbaarheid

Er zijn twee mogelijkheden om elektronisch te stemmen. Ten eerste kan er gestemd worden via stemkastjes. Er zijn op dit moment ongeveer 250 stemkastjes nodig om er zeker van te zijn dat alle stemgerechtigden kunnen stemmen. Stemkastjes zijn te huur en te koop. Wanneer de stemkastjes gekocht worden moet er rekening mee worden gehouden dat alle stemkastjes kunnen worden vervoerd naar het congres, en dat er genoeg ruimte nodig is bij DWARS op alle kastjes op te bergen tussen de congressen door. Wanneer de stemkastjes gehuurd worden moet er rekening mee worden gehouden dat de kastjes de vrijdag voor het congres moeten worden opgehaald en de maandag na het congres moeten worden teruggebracht.

Ten tweede kan er worden gestemd door het gebruiken van een applicatie. Deze moet worden gedownload en gebruikt op een eigen apparaat van de stemgerechtigden (zoals een smartphone). Hierbij is het dus nodig dat iedere stemgerechtigde een apparaat zoals een smartphone heeft, dat deze een stabiele

internetverbinding heeft en dat er voldoende bereik of een goedwerkend Wi-Fi netwerk is op de congreslocatie.

Gebruik

Het uitleggen hoe de stemkastjes werken kost wat tijd, maar het stemmen zelf gaat vlug door middel van het indrukken van een knop. Stemmen tellen is niet nodig, omdat het aantal stemmen digitaal direct geregistreerd worden. Stemmen door middel van stemkastjes is daarom een razendsnelle stemmethode. Stemkastjes zijn wel gemakkelijk kwijt te raken. Daarnaast moeten de stemkastjes voldoende energie hebben om te kunnen werken. Bij het kopen van stemkastjes moet DWARS dit zelf controleren. Bij het huren van kastjes controleert de verhuurder dit. De uitslag is na juiste interpretatie direct bekend bij het congres en de kandidaten.

Het downloaden van de applicatie kost tijd, maar het stemmen zelf gaat vlug door middel van het aanklikken van jouw voorkeur. Stemmen tellen is niet nodig, omdat de stem wordt geregistreerd in de app. De uitslag is na juiste interpretatie direct bekend bij het congres en de kandidaten.

Stemmen door middel van handopsteken gaat zelfs sneller, omdat er geen uitlegtijd voor nodig is. Wanneer de voor- en tegenstemmen dicht bij elkaar liggen moet de stemtelcommissie alle individuele stemmen bij elkaar optellen. Dit is arbeidsintensief en kost veel tijd. De uitslag is na de telling en de juiste interpretatie direct bekend bij het congres.

Schriftelijk stemmen heeft soms uitleg nodig, maar meestal spreekt het voor zich. Stemmen kan door middel van het aankruisen van jouw optie(s) en gaat dus snel. Het verzamelen en het tellen van alle briefjes is arbeidsintensief en kost enorm veel tijd voor de stemtelcommissie. Het congres en de kandidaten moeten dus één of meer agendaonderdelen wachten tot de uitslag bekend kan worden gemaakt.

Hoofdelijke stemmingen kosten meer tijd dan de andere stemmethoden. Iedere stemgerechtigde moet namelijk allemaal na elkaar bij naam worden genoemd en hen stem uitbrengen. De stemtelcommissie moet de stemmen bijhouden en kunnen die daarna tellen. Dit is arbeidsintensief en kost veel tijd. De uitslag is na één of meer agendaonderdelen bekend bij het congres.

Veiligheid

Zoals in het kopje *wettelijke haalbaarheid* al is genoemd, is het nodig om een stemgerechtigde te kunnen identificeren aan de hand van het stemkastje. De stemmen worden onthouden, zodat deze direct geteld kunnen worden.

De veiligheid van stemmen door middel van een applicatie hangt af van de privacyvoorwaarden van de applicatie en de internetprovider of het eventuele Wifi-netwerk op locatie. Afhankelijk hiervan kunnen de stemmen worden gekoppeld aan andere persoonsgegevens en opgeslagen in de digitale wereld. De stemmen worden in ieder geval tijdelijk opgeslagen en onthouden, zodat deze direct geteld kunnen worden door de applicatie. Waar ook rekening mee moet worden gehouden is dat het moeilijk te controleren is of alleen stemgerechtigden

aan het stemmen zijn. Niet-stemgerechtigden zijn namelijk ook aanwezig op het congres en daarnaast kunnen de gegevens (bijvoorbeeld een code) die nodig zijn om mee te stemmen ook digitaal worden doorgestuurd naar stemgerechtigden of niet-stemgerechtigden die niet op het congres aanwezig zijn. Wanneer men zou werken met een QR-code ter authenticatie kan deze mogelijk ook gescand worden door niet-stemgerechtigden.

Schriftelijk stemmen is volledig anoniem en niet herleidbaar naar specifieke personen. Stembriefjes worden na gebruik vernietigd door deze door de papiershredder te halen.

Een hoofdelijke stemming of stemmen door middel van handopsteken is op het moment zelf natuurlijk niet anoniem, omdat iedereen kan zien of horen wat een stemgerechtigde stemt. De stemmen worden daarentegen natuurlijk niet opgeslagen.

Kosten

Het huidige totale congresbudget is 22.325 euro.

Het *huren* van 250 stemkastjes voor vier dagen kost ongeveer 6.720 euro (exclusief kosten declareren voor vervoer). Het *kopen* van 250 stemkastjes kost ongeveer 17.500 euro (exclusief eenmalig 1.000 à 1.500 euro voor het vervoer).

Elektronisch stemmen door middel van een app op bijvoorbeeld een smartphone kost DWARS niets, tenzij er kosten gemaakt moeten worden voor het gebruik van een systeem dat gebruik maakt van een authenticatiemethode om ervoor te zorgen dat personen maar één keer kunnen stemmen.

Stemmen door middel van handopsteken kost DWARS niets. Er worden bij stemming met de hand meestal wel groene stemkaarten gebruikt. Groen kartonpapier voor 250 kaarten kost tussen de 5 à 15 euro.

Om schriftelijk te kunnen stemmen zijn er ongeveer 12 stembriefjes per stemgerechtigde nodig. Het printen hiervan voor 250 congresgangers kost ongeveer 100 euro.

Een hoofdelijke stemming kost vrijwel niets. Er is enkel een namenlijst van de aanwezige stemgerechtigden nodig.

CONCLUSIES

De bevindingen worden in de onderstaande punten geëvalueerd.

- Elektronisch stemmen kan volgens de wet, maar er is een statutenwijziging voor nodig bij DWARS.
- Elektronisch stemmen duurt even lang of iets korter dan stemmen door middel van handopsteken en aanzienlijk korter dan schriftelijk stemmen.
- Het huren/kopen van stemkastjes kost aanzienlijk meer dan stemmen door middel van handopsteken of schriftelijk stemmen.
- De privacy en veiligheid van de persoonsgegevens van de stemgerechtigden kan in het geval van elektronisch stemmen niet worden

gegarandeerd vanuit DWARS. Daarnaast is het niet toegankelijk om ervan uit te gaan dat alle stemgerechtigden op onze congressen een apparaat zoals een eigen apparaat met toegang tot het internet hebben.

ADVIES

Het bestuur en de congrescommissie wegen de voor- en de nadelen van elektronisch stemmen af en zijn van mening dat schriftelijk stemmen en stemmen door middel van handopsteken op dit moment geschikter zijn voor DWARS-congressen dan elektronisch stemmen. Om deze reden is er geen statutenwijziging ingediend door het bestuur.